

Motion till riksdagen 2012/13:C320

av **Katarina Brännström (M)**

Skärpning av hela gode män-systemet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kontrollen av gode män, överförmyndare och länsstyrelser förbättras och kontrolleras så att kvaliteten höjs.

Motivering

I olika situationer kan det krävas att en så kallad god man utses för en annan person. Det kan vara en förmyndare för en underårig eller för någon som på grund av försvagat hälsotillstånd inte kan bevaka sina rättigheter. Tingsrätten prövar lämpligheten, men vanligast är att överförmyndaren i kommunen föreslår en person.

I Sverige finns ca 37 000 gode män och 51 000 godmanskap (en person kan vara god man för flera). De flesta tillgodoser sina klienters intresse på ett mycket bra sätt. Men det har framkommit ett flertal fall där gode män gjort sig skyldiga till bedrägerier. Dessa brott är särskilt allvarliga eftersom de begås mot värlösa personer som inte kan bevaka sina rättigheter själva.

Kontrollen av gode män ska skötas av överförmyndaren i kommunen. I många kommuner finns det i stället en överförmyndarnämnd som fungerar som överförmyndare, där tjänstemän sköter arbetsuppgifterna. Överförmyndaren ska granska och godkänna den gode mannens årliga redovisningar av hur huvudmannens intressen har tillgodosetts. Kontrollen av överförmyndarna sköts sedan av länsstyrelsen.

Det är eftersträvansvärt att kraven skärps på tillsynsansvaret för såväl överförmyndare som länsstyrelser. Riksrevisionen har vid flera tillfällen granskat länsstyrelserna och resultatet visar att insatserna för att rätta till problem inte har varit tillräckliga. Granskningen visar även att det inte i första hand är en fråga om mer resurser. I åtskilliga ärenden där JO kritiserat över-

Fel! Okänt namn på

förmyndarna för allvarliga fel har även länsstyrelsen tidigare gjort en granskning, men då inte hittat felen.

Någon obligatorisk grundutbildning för gode män och förvaltare finns inte. En enhetlig grundutbildning för blivande gode män och förvaltare vore önskvärd.

Det är väl behövligt att regelverk och tillsyn vad gäller länsstyrelser, överförmyndares och gode mäns verksamheter förbättras och kontrolleras så att kvaliteten höjs och rättssäkerheten säkras.

Stockholm den 27 september 2012

Katarina Brännström (M)